

Albert Soler Llopart, especialitzat en Ramon Llull:

«Ramon Llull va ser capaç d'anar a trobar l'altre, aquell que pensa, creu i viu diferent de nosaltres»

Any
Llull
2015
2016

Albert Soler (Vilanova i la Geltrú, 1963) és doctor en Filologia catalana, especialitzat en la literatura del segle XIII, sobretot en Ramon Llull, un dels personatges més rellevants i polifacètics de l'Edat Mitjana. Amb motiu del setè centenari de la seva mort aquest any se celebra l'Any Llull (2015-2016).

—Intel·lectual, escriptor, místic, teòleg, filòsof... són múltiples les maneres en què el podem definir. Què el descriu millor?

Potser «home de gran convicció», perquè és la seva fe el que el mou a fer tot el que fa, a desplegar la seva personalitat en múltiples facetes. Llull pensava que l'home és l'animal que «s'hominifica», és a dir, que es va fent home en la mesura que desplega les seves potencialitats, especialment la seva capacitat d'entendre, d'estimar i de recordar. Per altra banda, el pensament i l'acció que desplega Llull no els hem de veure com una acumulació d'idees i d'activitats, sinó com un tot articulat, amb una finalitat última molt clara: estimar, entendre i recordar Déu.

—Per què es diu que Ramon Llull va ser un cas paradigmàtic de l'encontre entre cultures a l'edat mitjana?

Perquè va ser capaç d'anar a trobar l'altre, aquell que pensa, creu i viu diferent de nosaltres. Perquè es va enfrontar de manera radical i audaç al fet que hi havia un conflicte latent o palès amb els musulmans. Perquè va pensar que mantenir els musulmans als marges de la Cristiandat medieval no era cap solució a aquest conflicte. Perquè es va plantejar en profunditat el desafiament cultural i religiós que suposava l'existència de no cristians i va voler donar resposta a aquest desafiament.

—Què aporta Llull al diàleg interreligiós?

La voluntat real i efectiva que aquest diàleg es produeixi. És a dir, la preocupació

perquè l'intercanvi entre persones de religions diferents sigui possible i no sigui només una aparença. A l'Edat Mitjana, com ara, el més freqüent era la disputa o el monòleg, però no pas un veritable diàleg que, partint d'un terreny comú de discussió, permetés arribar a conclusions que moguessin una de les dues parts en litigi a variar la posició pròpia. Llull, per tal de fer possible aquest diàleg, estava disposat a anar més enllà dels textos sagrats, més enllà de les tradicions i les formes religioses. Volia oferir un sistema de pensament i uns textos no marcats culturalment, on tothom es pogués sentir còmode per aventurar-se a trobar la Veritat. I, tanmateix, Llull no tenia cap dubte que la Veritat era cristiana.

—Quines són les seves obres més representatives?

Ramon Llull és un autor molt prolífic, que va escriure unes 260 obres sobre tots els temes imaginables: teologia, filosofia, dret, medicina, astronomia, lògica, retòrica, geometria, política, homilètica, catequesi, pedagogia, mística, apologetica... Sota una varietat enorme de gèneres i de formes: tractats teòrics, enciclopèdies, proverbis, apòlegs, diàlegs, sermons, ficcions al·legòriques, soliloquis i novel·les i poemes. A nosaltres ens poden cridar l'atenció obres com el *Llibre d'amic e Amat*, format per breus reflexions de caràcter místic; o com el *Llibre de les bèsties*, una faula sobre el cantó més fosc de la política. Podem llegir també la seva autobiografia, la *Vida de mestre Ramon*.

—En quin moment es troba el seu procés de canonització?

Bé, tots els papers i tots els informes són a la Congregació per a les Causes dels Sants des de gener de 2015 i sembla que les perspectives són bones. La novetat, en aquest cas, és que no sols se sol·licita la canonització de Llull (per a mi, més que merescuda), sinó també el reconeixement que la seva doctrina, el seu pensament i les seves obres són una aportació de primer ordre a la doctrina i al pensament cristians. Una cosa i l'altra ajudarien molt a la difusió de Llull, que, això no obstant, ja és molt estudiat en universitats d'arreu del món.

Lectures

Diumenge II de Pasqua

Lectura dels Fets dels Apòstols (5, 12-16)

Els apòstols obraven molts miracles i prodigis entre el poble. Tots es reunien unànimement en el pòrtic de Salomó. Ningú dels altres no gosava anar amb ells, encara que el poble en feia grans elogis. Cada vegada se'ls afegien més homes i dones que es convertien a la fe en el Senyor. Fins pels carrers la gent treia els malalts i els deixava allà amb les lliteres perquè, quan Pere arribava, almenys la seva ombra en toqués algun. També acudia molta gent de les poblacions veïnes de Jerusalem portant malalts i persones molestades per esperits malignes, i tots recobraven la salut.

Salm responsorial [Sl 117,1-4.22-27a (R.: 1)]

Enaltiu el Senyor: Que n'és, de bo, perdura eternament el seu amor. Que respongui la casa d'Israel: perdura eternament el seu amor.

R.: Enaltiu el Senyor: Que n'és, de bo, perdura eternament el seu amor. O bé: *Al-leluia*.

Que respongui la casa d'Aharon: perdura eternament el seu amor. Que responguin els qui veneren el Senyor: perdura eternament el seu amor. R.

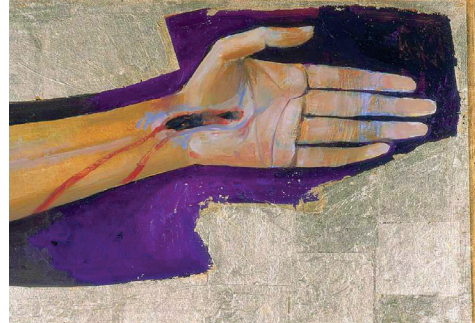
La dreta del Senyor fa proeses, la dreta del Senyor em glorifica. No moriré, viuré encara, per contar les proeses del Senyor. Els càstigs del Senyor han estat severos, però no m'ha abandonat a la mort. R.

Vuit dies més tard, vint-i-un segles més tard...

Porta el dit aquí i mira'm les mans; porta la mà i posa-me-la dins el costat. Aquestes ferides no són proves sinó signes del seu amor lliurat fins a la mort. Potser Tomàs renuncià a verificar res, ja no sentí necessitat de proves, perquè descobrir al seu costat la presència del Mestre que l'estima, l'atrau i el convida a seguir-lo i a confiar... tot això és digne de la fe més gran: **Senyor meu i Déu meu!**

La fe cristiana creix en nosaltres quan ens sentim estimats i atrets per Jesucrist que ens surt a l'encontre en la Paraula, en els sagraments i en els més petits:

Gràcies, Pare, perquè **hem vist el Senyor** en aquests tres tresors que has confiat a l'Església, la teva comunitat: que la teva Paraula sigui llum en el nostre caminar cap a vós i que en els teus sagraments rebem la gràcia i l'empenta per a ser misericordiosos amb els més petits i vulnerables.

Lectura de l'evangeli segons sant Joan (20, 19-31)

El vespre d'aquell mateix diumenge, els deixebles eren a casa amb les portes tancades per por dels jueus. Jesús entrà, es posà al mig i els digué: «Pau a vosaltres.» Després els ensenyà les mans i el costat. Els deixebles s'alegraren de veure el Senyor. Ell els tornà a dir: «Pau a vosaltres. Com el Pare m'ha enviat a mi, també jo us envio a vosaltres.» Llavors alenà damunt d'ells i els digué: «Rebeu l'Esperit Sant. A tots aquells a qui perdonareu els pecats, els quedaran perdonats, però mentre no els perdonareu, quedaran sense perdó.» Quan vingué Jesús, Tomàs, el Bessó, un dels dotze, no era allà amb els altres. Ells li digueren: «Hem vist el Senyor.» Ell els contestà: «Si no li veig a les mans la marca dels claus, si no li fico el dit dins la ferida dels claus, i la mà dins el costat, no m'ho creuré pas.» Vuit dies més tard els deixebles eren a casa altra vegada, i Tomàs també hi era. Estant tancades les portes, Jesús entrà, es posà al mig i els digué: «Pau a vosaltres.» Després digué a Tomàs: «Porta el dit aquí i mira'm les mans; porta la mà i posa-me-la dins el costat.» No siguis tan incrèdul. Sigues creient.» Tomàs li respongué: «Senyor meu i Déu meu!» Jesús li diu: «Perquè m'has vist has cregut? Felïços els qui creuran sense haver vist.» Jesús va fer en presència dels deixebles molts altres miracles que no trobareu escrits en aquest llibre. Els que heu llegit aquí han estat escrits perquè cregueu que Jesús és el Messies, el Fill de Déu, i, havent cregut, tingueu vida en el seu nom.

Mirada endins Xavier Roig Rovira, ppre.

full dominical

Arquebisbat de Tarragona

3 d'abril de 2016

Diumenge II de Pasqua

www.arqtgn.cat | n. 3.447

..... als 4 vents

La festa de la Misericòrdia

En la vida de santa Faustina Kowalska hi ha un petit fet que ressalta com Déu escriu a vegades recte amb línies tortes quan vol una cosa. El seu director espiritual, el pare Sopocho, l'atenia al confessorari, però per falta de temps no podia escoltar pacientment les confidències profundes que li feia la monja polonesa, així que li va demanar que, fora de l'objecte mateix de la confessió, aquestes confidències les escrivís. Gràcies a això ens va quedar un diari de sor Faustina en què explica amb tot detall com Déu li va anar inspirant que fos «la secretària de la seva misericòrdia» davant del món.

Sant Joan Pau II va declarar que el diumenge següent a la Pasqua fos declarada aquesta Festa

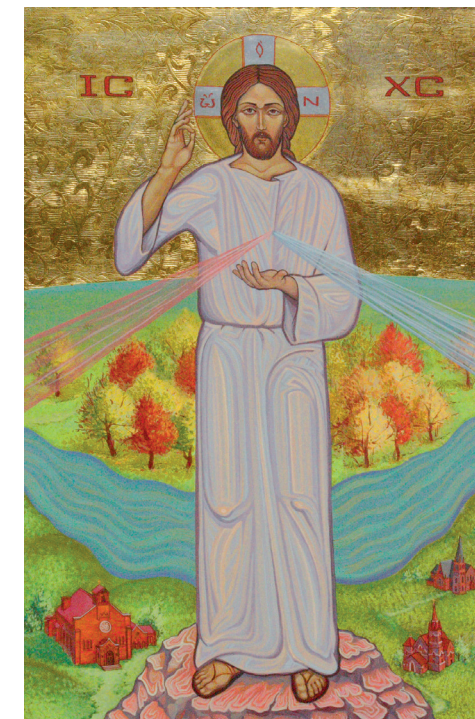
En aquest dietari anota el 22 de febrer de 1931 que va veure Jesús amb una túnica blanca i la mà alçada per beneir mentre amb l'altra es tocava el pit, del qual sortien dos rajos, un de vermell i un altre pàl·lid. L'aparició va venir acompanyada de la petició que fes pintar un quadre amb la imatge que havia vist, amb la promesa que qui la venerés se salvaria. I encara amb un altre prec: vull que aquesta imatge sigui beneïda amb solemnitat el primer diumenge després de Pasqua de Resurrecció. Aquest dia serà la Festa de la Misericòrdia.

DESTAQUEM...

7 d'abril: Presentació del llibre dels 50 anys Càritas Diocesana de Tarragona. A la secció de l'Agenda (p.4)

700 anys de la mort de Ramon Llull (1232-1316) Entrevista a Albert Soler

(p.5)

Sor Faustina va morir l'any 1938 i va ser declarada santa pel papa sant Joan Pau II el 30 d'abril de 2000 en ocasió de l'any sant d'aquest mil·lenni cristià. El mateix Papa va declarar que el diumenge següent a la Pasqua fos declarada la Festa de la Misericòrdia, i, com si fos un senyal del cel, va ser en aquesta festa precisament quan el Papa polonès va ser cridat a gaudir de la vida eterna l'any 2005. El papa Francesc va canonitzar el papa Wojtyla precisament en aquesta festa el 27 d'abril de 2014.

M'he estès en aquesta història per assenyalar que estem davant una santa i una festa cristiana del nostre temps. Com no recordar-la quan el papa Francesc ha volgut que l'Església visqués tot aquest any contemplant la

misericòrdia infinita de Déu amb cada un de nosaltres?

En comentaris successius intentaré concretar maneres de ser fidels a aquesta intenció de celebrar un any jubilar dedicat a meditar sobre aquest do diví de la misericòrdia, que ja va tenir el pròleg amb la lectura atenta de la Misericordiae vultus, el document pontifici que hem meditat i que convido a considerar com la millor lectura d'aquest Any de gràcia.

+ Jaume Pujol Balcells

Arquebisbe metropolità de Tarragona i primat

LA MISERICÒRDIA A L'ANTIC TESTAMENT

La crida a la misericòrdia en els profetes de l'Antic Testament

L'evangelista Mateu posa en boca de Jesús unes paraules del profeta Osees: «El que jo vull és amor i no sacrificis» (Os 6,6; cf. Mt 9,13), que podríem dir que resumeixen un dels aspectes més importants dels profetes en relació amb la misericòrdia: els profetes criden constantment a tenir un cor, és a dir, una vida misericordiosa.

El judaisme de l'Antic Testament té com a element central el culte al Temple de Jerusalem. Si el Temple, i més concretament el Sant dels Sants, era el lloc de la presència de Déu, s'entén perfectament que el culte allí realitzat fos considerat fonamental en la relació amb el Déu d'Israel. I així, s'havia establert una classificació de diversos sacrificis i actes cultuals: sacrifici de comunió, holocaust, sacrifici de reparació, ofrena, libació...

Davant d'aquesta realitat cúllica, els profetes clamaran contra un culte buit de contingut que no és agradable a Déu i que no el vol, fins al punt que el profeta Isaïes transmetrà aquesta paraula del Senyor: «Aquest poble se m'acosta de paraula, m'honora amb els llavis, però el seu cor es manté lluny de mi. La veneració que em tenen és tan sols un precepte humà, una rutina apresada» (Is 29,13).

I com ha de ser un culte agradable a Déu?

En el mateix profeta Isaïes, Déu, després d'unes paraules molt dures en contra dels sacrificis que el poble li ofereix (Is 1,10-15), dels quals diu que els detesta, que no els suporta i li fan fàstic, els aclareix què ha d'acompanyar aquests sacrificis perquè li siguin agradables: «apreneu a fer el bé, busqueu la justícia, detureu l'opressor, defeneu l'orfe, pledegeu a favor de la vídua» (Is 1,17). **Això canviarà la percepció que Déu té de les ofrenes: una vida de justícia i d'amor misericordiós envers els més desfavorits.**

Igualment, per boca del profeta Amòs Déu fa arribar la seva paraula al poble: «Detesto i refuso les vostres festes; els vostres aplecs sagrats, no els puc veure. Ni que m'oferiu holocaustos i ofrenes, no m'hi complac; els sacrificis de comunió, ni tan sols me'ls miro. No em molesteu més amb el xivarri dels vostres cants. No vull sentir el so de les vostres arpes» (Am 5,21-23). Quina és la raó d'aquesta situació? Que no hi ha justícia enmig del poble, per això els recomanarà: «Deixeu que el dret brolli com l'aigua i la justícia ragi com un torrent inestroncable» (Am 5,24).

També el profeta Jeremies retrata la situació que es vivia al Temple de Jerusalem: un poble que no estima els altres i que després va a oferir sacrificis: «Robeu, mateu, cometeu adulteri, jureu en fals, cremeu encens a Baal, seguïu altres déus que mai no havíeu conegut, i després veniu a presentar-vos al meu davant, en aquest temple que porta el meu nom. ¿Penseu que això us salvarà i que podreu continuar cometent coses tan abominables?» (Jr 7,9-10). Aquest culte és ineficaç i no serveix per a res.

En definitiva, **podem dir que els profetes tenen clar que no n'hi ha prou a oferir pregàries, encens, ofrenes i sacrificis a Déu.** Aquests són buits i sense valor si no van acompanyats d'una vida agradable a Déu. Perquè la teva ofrena sigui agradable a Déu cal una vida que li sigui igualment agradable, és a dir, una vida de misericòrdia. I la misericòrdia no són paraules boniques o pur sentiment, sinó una vida de justícia i d'accions concretes en favor dels més pobres i marginats de la societat.

Què dirien els profetes de les nostres pregàries i ofrenes?

Antoni Pérez de Mendiguren, pvre.

de l'evangeli. A més hi consten els horaris de celebracions i informació que pot ser d'interès per a la visita.

El papa Francesc apunta en la butlla «El Rostre de la Misericòrdia» que el pelegrinatge és un signe peculiar en l'Any Sant perquè és icona del camí que cada persona realitza en la seva vida, i aquest és el sentit que se li dona a les trobades de cristians i pelegrinatges arxiprestals.

Aquestes fitxes es poden descarregar a la secció de Recursos del web <http://anymisericordia.arqtgn.cat>

en el nostre món passa...

...que a tots ens fa patir el problema dels refugiats.

En el moment que estic fent aquesta reflexió penso que és difícil dir una paraula que estigui encertada en el moment en què ho llegeixes. Cada dia que passa hi ha elements nous a tenir en compte. Però també és veritat que cada dia que passa s'acumula el sofriment de tantes persones que fugen de la mort i de la desesperació.

Ningú no ens pot esborrar les imatges esfereïdores de persones mortes, moltes dones i petits, de persones travessant un riu amb l'aigua fins a la cintura, caminant per camins que no se sap ni com s'orienten, o vivint en tendes amb el terra tot ple de fang, patint gana, set i fred, amb condicions higièniques inacceptables... i així anar seguint.

Aquest problema té moltes cares i moltes causes. Se'n parla abastament. Però, tot plegat, quin desastre! ¿Com pot ser que la Unió Europea hagi fet els plantejaments que sabem que han causat «consternació i el refús més absolut», com ho expressa la nota de premsa de Càritas, CONFER, Sector Social dels Jesuïtes i Justícia i Pau?

Demanem que el que es faci amb els refugiats respecti els drets humans, les convencions internacionals i la dignitat de cada persona humana.

¿Cap on va aquesta Europa reticent a reconèixer les seves arrels cristianes i més negada encara a portar-les a la pràctica?

Hauria de fer cas de la crida del papa Francesc en el seu discurs al Parlament Europeu. Ell ha demanat a les parròquies europees que acullin refugiats. Estiguem contents del que està fent l'Església. En un programa de televisió, amb aquells missatges que surten a peu de pantalla, un va acusar despectivament l'Església com si hagués fet poc. La ignorància és molt atrevida i les ganes de fer mal encara més. Algun televident s'ho devia creure. És allò de «calúnia que alguna cosa queda».

En l'Any de la Misericòrdia donem testimoniatge de ser misericordiosos amb tothom, també amb els que pateixen a casa nostra i també amb els que ens fan patir.

Miquel Barbarà Anglès, pvre.

en un minut

—**Bonavista.** El dissabte, dia 19 de març, solemnitat de Sant Josep, el Sr. Arquebisbe, Mons. Jaume Pujol, va presidir la celebració de dedicació de la nova església parroquial de Bonavista que, a partir d'ara, tindrà l'advocació de santa Maria Assumpta. Més de tres-centes persones no es van voler perdre aquest dia històric tant per a l'arxidiocesi i, especialment, per al barri de Bonavista de Tarragona que compta amb un nou complex parroquial. El Sr. Arquebisbe

Litúrgia de la setmana

Cicle C / Litúrgia de les Hores: Semana II

Diumenge, 3: Diumenge II de Pasqua o de la Divina Misericòrdia [Ac 5, 12-16; Salm 117, 2-4.22-24.25-27a; Ap 1, 9-11a.12-13.17-19; Jn 20, 19-31 (LE/LH pròpies)] Després de Completes s'acaba l'Octava de Pasqua

Dilluns, 4: L'anunciació del Senyor (Sol) [Is 7, 10-14; 8,10; Salm 39, 7-8a.8b-9.10.11; He 10, 4-10; Lc 1, 26-38 (LE/LH pròpies)]

Dimarts, 5: [Ac 4, 32-37; Salm 92, 1ab.1c-2.5; Jn 3, 7-15] *Sant Vicenç Ferrer, prevere* (ML)

Dimecres, 6: [Ac 5,17-26; Salm 33, 2-3.4-5.6-7.8-9; Jn 3, 16-21] *Sant Marcel·lí*

Dijous, 7: Sant Joan Baptista de la Salle, prevere (MO) [Ac 5, 27-33; Salm 33, 2 i 9. 17-18.19-20; Jn 3, 31-36]

Divendres, 8: [Ac 5, 34-42; Salm 26, 1.4.13-14; Jn 6, 1-15]

Dissabte, 9: [Ac 6, 1-7; Salm 32, 1-2.4-5.18-19; Jn 6, 16-21] *Santa Maria de Cleofàs*

Diumenge, 10: Diumenge III de Pasqua [Ac 5, 27b-32.40b-41; Salm 29, 2 i 4.5-6.11 i 12a i 13b; Ap 5, 11-14; Jn 21, 1-19, o bé més breu: 21, 1-14 (LE/LH pròpies)]

es va recordar de totes les persones que han fet realitat aquesta nova Parròquia i a l'Escola Joan XXIII que durant anys ha cedit les seves dependències al culte. «Avui dediquem una construcció, unes imatges i, en definitiva, unes pedres, però no oblideu mai que sou vosaltres, la comunitat parroquial de Bonavista, els qui heu de donar vida sobretot a l'església. Visqueu la vostra fe amb alegria i preocupeu-vos per a ser una comunitat al servei dels més pobres i necessitats», va dir.

La celebració va comptar amb la presència de D. Florencio Abajo, director general de la Germandat de Sacerdots Operaris Diocesans, els quals s'han fet càrrec d'aquesta Parròquia des dels seus inicis i altres autoritats civils com l'alcalde de la ciutat.

2016

agenda

4 d'abril

—**Eucaristia presidida pel Sr. Arquebisbe amb motiu de la Jornada per la vida** a l'església de Sant Antoni de Pàdua de Tarragona, a les 19.00 h. Organitza la Delegació diocesana de pastoral familiar.

8 d'abril

—**Sopar-col·loqui de Justícia i Pau** sobre el tema «L'escola de l'amor en el Poble de Déu», a càrrec de Mn. Pere Fibla i Isabelle Velandia, responsables del Seminari del Poble de Déu al Santuari de la Mare de Déu de la Serra de Montblanc. Tindrà lloc al restaurant M.R. de Torreforta (c/ Francolí, 59), a les 20.30 h. Cal confirmar l'assistència trucant al tel. 977 21 23 03.

Del 8 al 10 d'abril

—**XIII Trobada missionera per a joves** a la Casa d'Exercicis Sant Josep de l'Escorial, a Madrid. Per a més informació cal contactar amb la Delegació diocesana de Missions al correu missions@arqtgn.cat o trucant al telèfon 977 23 34 12.

9 d'abril

—**X Trobada de Mestres i Professors de Religió a Barcelona.** La trobada, amb el lema «Aprendre a ensenyar», tindrà lloc a La Salle Bonanova de Barcelona, a partir de les 09.15 h. Secretariat Interdiocesà d'Ensenyament de la Religió a Catalunya (SIERC) i Fundació Escola Cristiana de Catalunya (FECC).

—**Formació per a l'acolliment de parelles que es preparen per al matrimoni.** La formació, a càrrec de Margarita Bofarull, sobre el tema «Les parelles i matrimonis joves del segle XXI», va adreçada a tots aquells que s'encarreguen a l'arxidiocesi de la preparació de temes o acolliment de parelles. També està obert a altres matrimonis que els pugui interessar. Tindrà lloc a la casa d'exercicis de la Selva del Camp, a les 10.00 h. Organitza la Delegació diocesana de pastoral familiar.

—**Trobada d'equips de la Mare de Déu de Catalunya i Menorca a Terrassa** amb el lema «No passem de llarg. Compromesos!»

10 d'abril

—**Pelegrinatge de l'arxiprestat del Tarragonès Llevant a Reus** amb motiu de l'Any Sant de la Misericòrdia.

proposta

Presentació del llibre «50 anys de Càritas Diocesana de Tarragona»

Aquest proper dijous, dia 7 d'abril, a les 19.00 h, tindrà lloc la presentació del llibre dels 50 anys de Càritas Diocesana a la sala d'actes del Centre Tarraconense El Seminari. La presentació, presidida pel Sr. Arquebisbe, Mons. Jaume Pujol, anirà a càrrec del Dr. Àngel Belzunegui i de la Sra. Victòria Forns.

preguem amb l'Església

El Sant Pare encomana a l'Apostolat de l'Oraçió, per a aquest mes d'abril de 2016, les següents intencions per a la pregària:

Intenció universal: Perquè els petits agricultors rebin una remuneració justa pel seu preciós treball.

Intenció per a l'evangelització: Que els cristians de l'Àfrica, enmig dels conflictes politico-religiosos, sàpiguen donar testimoniatge del seu amor i fe en Jesucrist.

art

Imatges dels nostres sants (II) Sant Magí de la Brufaganya

Al Museu Diocesà de Tarragona es conserva el compartiment central d'un retaule que hi havia hagut a la Catedral, dedicat a sant Magí i documentat l'any 1568. L'obra, pintada a l'oli i daurada sobre fusta, mostra la figura del sant en primer terme i el seu santuari de la Brufaganya al fons. Vestit amb hàbit d'eremita, amb llarga barba blanca, té als seus peus els donats agenollats. A la dreta es pot veure l'episodi miraculós de la font que va fer brollar sant Magí per apaivagar la set dels dos soldats romans que el perseguïen. Una inscripció al·lusiva recorre el marc.

Sofia Mata de la Cruz

Directora del Museu Diocesà de Tarragona